

DODATEK do tygodniówki

TEMAT TYGODNIA - dla ułatwienia dostępny również w numerze Tygodniówka 38/2023

TEMAT TYGODNIA

Wewnątrzwspólnotowe nabycie towarów - jak prawidłowo rozliczyć podatek naliczony

Firmy często decydują się na zakup towarów od kontrahentów z krajów Unii Europejskiej innych niż Polska. Warto zatem przeanalizować jak wyglądają zasady rozliczania podatku VAT naliczonego w związku z tymi zakupami.

Zgodnie z art. 9 ust. 1 ustawy o podatku od towarów i usług, przez **wewnątrzwspólnotowe nabycie towarów** rozumie się nabycie prawa do rozporządzania jak właściciel towarami, które w wyniku dokonanej dostawy są wysyłane lub transportowane na terytorium państwa członkowskiego inne niż terytorium państwa członkowskiego rozpoczęcia wysyłki lub transportu przez dokonującego dostawy, nabywcę towarów lub na ich rzecz.

Zgodnie z zasadą ogólną, w zakresie, w jakim towary i usługi są wykorzystywane do wykonywania czynności opodatkowanych, podatnikowi, o którym mowa w art. 15, przysługuje prawo do obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego.

Z art. 86 ust. 2 pkt 4 ww. ustawy wynika natomiast, że **w wewnątrzwspólnotowym nabyciu towarów, kwotę podatku naliczonego stanowi kwota podatku należnego.**

Przepisy regulują również w jakim okresie, podatnikowi przysługuje prawo do obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego.

Warto zauważyć, że zmiany w tym zakresie pojawiły się od 1 lipca 2023 r. w związku z wejściem w życie ustawy zwanej Pakietem Slim VAT 3.

Aktualny pozostał art. 86 ust. 10 ustawy o VAT, zgodnie z którym *prawo do obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego powstaje w rozliczeniu za okres, w którym w odniesieniu do nabytych lub importowanych przez podatnika towarów i usług powstał obowiązek podatkowy.*

Ustawa SLIM VAT 3 uchyliła jednak następujące przepisy ustawy o VAT:

- art. 86 ust. 10b pkt 2 lit. a:

10b. Prawo do obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego w przypadkach, o których mowa w:

2) ust. 2 pkt 4 lit. c - powstaje zgodnie z ust. 10, pod warunkiem że podatnik:

- a) otrzyma fakturę dokumentującą dostawę towarów, stanowiącą u niego wewnątrzwspólnotowe nabycie towarów, w terminie trzech miesięcy od upływu miesiąca, w którym w odniesieniu do nabytych towarów powstał obowiązek podatkowy,*
- b) uwzględni kwotę podatku należnego z tytułu wewnątrzwspólnotowego nabycia towarów w deklaracji podatkowej, w której jest on obowiązany rozliczyć ten podatek;*

- art. 86 ust. 10g i 10h:

10g. W przypadku nieotrzymania w terminie, o którym mowa w ust. 10b pkt 2 lit. a, faktury dokumentującej dostawę towarów, stanowiącą u

podatnika wewnątrzwspólnotowe nabycie towarów, podatnik jest obowiązany do odpowiedniego pomniejszenia kwoty podatku naliczonego w rozliczeniu za okres, w którym upłynął ten termin.

10h. Otrzymanie przez podatnika faktury dokumentującej dostawę towarów, stanowiącą u podatnika wewnątrzwspólnotowe nabycie towarów, w terminie późniejszym niż określony w ust. 10b pkt 2 lit. a, upoważnia podatnika do odpowiedniego powiększenia podatku naliczonego w rozliczeniu za okres rozliczeniowy, w którym podatnik uwzględnił kwotę podatku należnego z tytułu tego nabycia.

Aktualna treść art. 86 ust. 10b pkt 2, odnosząca się do prawa do odliczenia VAT w przypadku WNT brzmi zatem następująco:

10b. Prawo do obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego w przypadkach, o których mowa w:

2) ust. 2 pkt 4 lit. c - powstaje zgodnie z ust. 10, pod warunkiem że podatnik:

a) (uchylona)

b) uwzględni kwotę podatku należnego z tytułu wewnątrzwspólnotowego nabycia towarów w deklaracji podatkowej, w której jest on obowiązany rozliczyć ten podatek;

Na czym więc polega różnica?

Zarówno przed 1 lipca 2023 r. jak i od tego dnia, **prawo do obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego powstaje w rozliczeniu za okres, w którym powstał obowiązek podatkowy.**

Zmianie uległy jednak warunki odliczenia.

Do 30 czerwca warunki były dwa:

- uwzględnienie podatku należnego w deklaracji podatkowej za okres, w którym powstał obowiązek podatkowy,
- otrzymanie faktury w terminie 3 miesięcy od miesiąca, w którym powstał obowiązek podatkowy.

Od 1 lipca jedynym warunkiem jest:

- uwzględnienie podatku należnego w deklaracji podatkowej za okres, w którym powstał obowiązek podatkowy.

Zmiana jest bardzo korzystna. Pozwala uniknąć negatywnych konsekwencji finansowych w przypadku, jeżeli podatnik nie otrzymał faktury w terminie 3 miesięcy.

Jedynym warunkiem odliczenia jest więc aktualnie wykazanie podatku należnego w rozliczeniu za okres, w którym powstał obowiązek podatkowy.

Warto więc sprawdzić, kiedy powstaje obowiązek podatkowy w WNT.

Zgodnie z art. 20 ust. 5 ustawy o VAT, w wewnątrzwspólnotowym nabyciu towarów **obowiązek podatkowy** powstaje generalnie z chwilą wystawienia faktury przez podatnika podatku od wartości dodanej, nie później jednak niż 15. dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym dokonano dostawy towaru będącego przedmiotem wewnątrzwspólnotowego nabycia.

Przykład

15 sierpnia 2023 r. podatnik dokonał wewnątrzwspólnotowego nabycia towarów. Kontrahent nie wystawił jednak faktury. Nabywca towarów jest zatem zobowiązany do wykazania podatku VAT należnego w rozliczeniu za

wrzesień 2023 r. Również w tym rozliczeniu może wykazać podatek VAT naliczony.

Ponieważ faktura nie jest już wymagalna, w przypadku jej nieotrzymania w kolejnych miesiącach, nie ma obowiązku korygowania odliczonego VAT.

Należy również zwrócić uwagę na przepisy przejściowe - art. 19 ustawy z dnia 26 maja 2023 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw:

1. Jeżeli termin, o którym mowa w art. 86 ust. 10b pkt 2 lit. a ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym, upływa po dniu 30 czerwca 2023 r., warunku, o którym mowa w tym przepisie, nie stosuje się.

2. W przypadku gdy podatnik pomniejszył kwotę podatku naliczonego zgodnie z art. 86 ust. 10g ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym, otrzymanie po dniu 30 czerwca 2023 r. faktury dokumentującej dostawę towarów, stanowiącą u podatnika wewnątrzwspólnotowe nabycie towarów, upoważnia podatnika do odpowiedniego powiększenia podatku naliczonego w rozliczeniu za okres rozliczeniowy, w którym podatnik uwzględnił kwotę podatku należnego z tytułu tego nabycia.

Innymi słowy:

- jeśli termin 3 miesięcy na otrzymanie faktury dokumentującej WNT upłynął po dniu 30 czerwca br, nie stosuje się warunku posiadania faktury do odliczenia VAT,
- jeśli podatnik pomniejszył podatek naliczony z uwagi na brak faktury i otrzyma ją po 30 czerwca 2023 r. to może dokonać korekty podatku naliczonego w rozliczeniu za okres, w którym wykazał podatek należny z tytułu WNT.